

คำวินิจฉัยของ นายชุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑ - ๒๔/๒๕๕๗

วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๗

เรื่อง ศาลปกครองกลาง ศาลปกครองสงขลาและศาลปกครองนครราชสีมาส่งคำโต้แย้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ หรือไม่

ศาลปกครองกลาง ศาลปกครองสงขลาและศาลปกครองนครราชสีมา ส่งคำโต้แย้งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง รวม ๒๔ คำร้อง เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า คำร้องทั้งยี่สิบสี่คำร้อง มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาวินิจฉัยเป็นอย่างเดียวกัน จึงให้รวมพิจารณาเข้าด้วยกัน

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง ข้ออ้างและเหตุผลโดยสรุปของทุกฝ่ายปรากฏในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

พิเคราะห์แล้ว เห็นว่า ข้อเท็จจริงในคดีทั้งยี่สิบสี่สำนวนล้วนเป็นข้อพิพาทตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ทั้งสิ้น จึงอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่จะเป็นผู้พิจารณาและวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทเหล่านั้นตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง และมาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง (๓) บัญญัติให้อำนาจไว้ และเมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งวินิจฉัยชี้ขาดอย่างไรแล้ว ย่อมถือว่าเป็นอันยุติเด็ดขาดไม่อาจดำเนินคดีในศาลได้อีก ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้กล่าวถึงความเป็นมาและเหตุผลในเรื่องนี้ไว้แล้ว ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๕๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๖ ดังนั้น ศาลปกครองจึงไม่มีอำนาจรับคำฟ้องทั้งยี่สิบสี่สำนวนไว้พิจารณา นอกจากนั้นเหตุผลที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ มิใช่หน่วยงานของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของรัฐบาล จึงไม่อาจถูกดำเนินคดีในศาลปกครองได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖

ส่วนที่คณะกรรมการการเลือกตั้งอ้างว่า มาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของศาลปกครองเกินกว่าที่มาตรา ๒๗๖ ของรัฐธรรมนูญกำหนดไว้จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ตามมาตรา ๖

ของรัฐธรรมนูญนั้น เห็นว่า คำว่า “หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ” ที่ปรากฏในสามมาตราดังกล่าวข้างต้นย่อมหมายถึงหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของรัฐบาลเท่านั้น ไม่อาจตีความให้หมายถึง หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีได้อยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของรัฐบาลด้วย ซึ่งได้แก่องค์กรอิสระต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับเขตอำนาจของศาลปกครองตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ บัญญัติไว้ เมื่อบทบัญญัติทั้งสามมาตราของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ดังกล่าว ใช้บังคับกับหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของรัฐบาลเท่านั้น จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกล่าวอ้าง

อาศัยเหตุผลดังที่กล่าวมา จึงวินิจฉัยว่า ข้อพิพาทในคดีทั้งยี่สิบสี่สำนวน ยุติเด็ดขาดแล้ว โดยการวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง (๓) จึงไม่อาจดำเนินคดีในศาลปกครองได้อีก ส่วนมาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มิได้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ